

II

(Vorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een achtste richtlijn op grond van artikel 54, lid 3, sub g), van het EEG-Verdrag inzake erkenning van personen, belast met de wettelijke controle van de jaarrekening van kapitaalvennootschappen

(Door de Commissie bij de Raad ingediend op 24 april 1978)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 54, lid 3, sub g),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat krachtens Richtlijn... van de Raad van... tot het coördineren van de nationale wetgevingen inzake de jaarrekening van kapitaalvennootschappen⁽¹⁾, de in haar artikel 1, lid 1, sub b), genoemde vennootschappen hun jaarrekening moeten laten controleren door een of meer personen die krachtens nationaal recht daartoe bevoegd zijn;

Overwegende dat genoemde richtlijn aanvulling kreeg in Richtlijn... van de Raad van... inzake de concernjaarrekening⁽²⁾;

Overwegende dat krachtens Richtlijn... van de Raad van... tot het coördineren van de nationale wetgevingen

met betrekking tot de structuur van de naamloze vennootschap, alsmede de bevoegdheden en verplichtingen van haar organen⁽³⁾, alleen onafhankelijke, door een rechterlijk of administratief orgaan aangevozen of erkende personen met de controle van de jaarrekening van naamloze vennootschappen mogen worden belast;

Overwegende dat alhoewel in sommige Lid-Staten de wettelijke controle op de jaarrekening van kapitaalvennootschappen aan hooggekwalificeerde deskundigen wordt toevertrouwd, zulks niet voor alle landen van de Gemeenschap geldt;

Overwegende dat de onderhavige richtlijn bijgevolg het sluitstuk van de voorstellen voor een vierde, vijfde en zevende richtlijn vormt;

Overwegende dat voor het uitoefenen van de wettelijke controle op de jaarrekening van kapitaalvennootschappen theoretische en praktische kennis van hoog peil moet worden verlangd en dat de Lid-Staten slechts diegenen mogen erkennen die met goed gevolg een vakbekwaamheidsexamen hebben afgelegd, waarvoor als norm het niveau van een afgeronde universitaire vorming geldt;

Overwegende dat de Lid-Staten vrij moeten worden gelaten om diegenen die weliswaar geen theoretische opleiding hebben genoten, maar wel op een lange en degelijke praktijkervaring op juridisch, financieel en boekhoudkundig terrein kunnen wijzen, een kans tot sociale promotie te bieden;

⁽¹⁾ Gewijzigd voorstel voor een vierde richtlijn inzake de jaarrekening van kapitaalvennootschappen; Supplement 6/74 van het Bulletin van de Europese Gemeenschappen.

⁽²⁾ Voorstel voor een zevende richtlijn: PB nr. C 121 van 2. 6. 1976.

⁽³⁾ Voorstel voor een vijfde richtlijn: PB nr. C 131 van 13. 12. 1972.

Overwegende dat de Lid-Staten eveneens vrij moeten worden gelaten om voor beroepsbeoefenaren die niet aan alle in deze richtlijn gestelde voorwaarden voldoen, overgangsmaatregelen te treffen;

Overwegende dat de Lid-Staten niet alleen natuurlijke personen, doch ook maatschappen of vennootschappen en andere samenwerkingsverbanden van beroepsgenoten moeten kunnen erkennen, mits zij er in het bijzonder voor zorgdragen dat degene die geen erkenning kan verkrijgen om zelfstandig werkzaam te zijn, evenmin binnen een dergelijk samenwerkingsverband met opdrachten in het raam van een wettelijke controle mag worden belast;

Overwegende dat met betrekking tot de onafhankelijkheid van de erkende beroepsbeoefenaren een regeling van algemener strekking de meer specifieke bepalingen van het voorstel voor een vijfde richtlijn dient te vervolledigen;

Overwegende dat de beoefenaren van de diverse beroepen die aan de voorwaarden van deze richtlijn voldoen, hun verzoek om erkenning tot die Lid-Staat moeten kunnen richten waar zij de controle op de jaarrekening van kapitaalvennootschappen wensen te verrichten,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

De in deze richtlijn vervatte coördinatiemaatregelen betreffen de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Statens inzake de erkenning van de personen, die met de wettelijke controle van de jaarrekening van de hierna vermelde vennootschappen zijn belast:

— *in België:*

de naamloze vennootschap, la société anonyme; de commanditaire vennootschap op aandelen, la société en commandite par actions; de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid, la société de personnes à responsabilité limitée;

— *in Denemarken:*

Aktieselskab, Kommandit-Aktieselskab, Anpartselskab;

— *in Duitsland:*

die Aktiengesellschaft, die Kommanditgesellschaft auf Aktien, die Gesellschaft mit beschränkter Haftung;

— *in Frankrijk:*

la société anonyme, la société en commandite par actions, la société à responsabilité limitée;

— *in Ierland:*

companies incorporated with limited liability;

— *in Italië:*

la società per azioni, la società in accomandita per azioni, la società a responsabilità limitata;

— *in Luxemburg:*

la société anonyme, la société en commandite par actions, la société à responsabilité limitée;

— *in Nederland:*

de naamloze vennootschap, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, de commanditaire vennootschap op aandelen;

— *in het Verenigd Koninkrijk:*

companies incorporated with limited liability.

Artikel 2

De erkenning voor de uitoefening van de wettelijke controle van de jaarrekening van de in artikel 1 genoemde vennootschappen wordt door de Lid-Statens slechts verleend aan:

1. natuurlijke personen, indien zij althans aan de in de volgende artikelen genoemde voorwaarden voldoen;

2. rechtspersonen of andere vormen van vennootschappen of van door beroepsgenoten gevormde samenwerkingsverbanden, die aan de onderstaande voorwaarden voldoen:

a) de wettelijke controle die in naam van een dergelijk erkend samenwerkingsverband wordt uitgeoefend, mag in geen enkel opzicht worden beïnvloed door associés, maten, vennoten of door degenen die met het beheer, het bestuur, de leiding van of met het toezicht op genoemd samenwerkingsverband zijn belast, indien deze personen zelf niet aan de voorwaarden van deze richtlijn voldoen.

De wetgeving dient een regeling te omvatten, waardoor in het bijzonder:

— wordt verhinderd dat de bovenbedoelde personen aandeel hebben in benoeming of ontslag van een controleur van de jaarrekening en deze met betrekking tot de hem opgedragen controletaken enigerlei aanwijzing kunnen verstrekken;

— wordt verhinderd dat bovenbedoelde personen de meerderheid bezitten van het maatschappelijk kapitaal van de vennootschappen of andere samenwerkingsverbanden van beroepsgenoten, waarvan de oprichting, respectievelijk totstandkoming plaatsvond na de inwerkingtreding van de maatregelen die tot uitvoering van deze richtlijn werden getroffen en tevens wordt verhinderd dat deze personen nadien hun deelneming vergroten om aldus de meerderheid te verwerven van het maatschappelijk kapitaal van reeds bestaande vennootschappen of andere samenwerkingsverbanden;

- de door een controleur van de jaarrekening opgestelde controlerapporten en alle daarmee samenhangende documenten onder het beroepsgeheim worden gebracht en onttrokken aan kennisneming door de bovenbedoelde personen.
- b) De natuurlijke personen die voor de controle van de jaarrekening en voor de daarop betrekking hebbende verklaringen verantwoordelijk zijn, wanneer zulks in naam van de vennootschap of van een samenwerkingsverband van beroepsgenoten geschiedt, moeten tenminste aan de voorwaarden van de navolgende artikelen voldoen.

Artikel 3

De Lid-Staten verlenen de erkenning slechts aan betrouwbare en onafhankelijke personen.

Artikel 4

1. Aan een natuurlijk persoon mag slechts een erkenning voor het verrichten van de in artikel 1 bedoelde werkzaamheden worden verleend, wanneer deze persoon na het niveau te hebben bereikt om tot de universiteit te worden toegelaten, al dan niet universitair, hoger onderwijs heeft genoten en met goed gevolg een door de staat ingericht of erkend vakbekwaamheidsexamen heeft afgelegd, waarvan het niveau overeenkomt met een afgeronde universitaire of daaraan gelijkwaardige opleiding.

2. Dit examen, waarvan de algemene voorwaarden in artikel 5 worden beschreven, moet op een wijze die zich daartoe het beste leent, de garantie bieden dat de theoretische kennis van de vakgebieden die bij de controle van jaarrekeningen van nut zijn, van een goed gehalte is en bij de uitoefening van de controle ook in praktijk kan worden gebracht.

Artikel 5

1. De toetsing van de theoretische kennis moet met name op de volgende vakgebieden betrekking hebben:

- accountantsonderzoek,
- analyse en kritische beoordeling van de balans en de winst- en verliesrekening,
- algemene boekhouding,
- vraagstukken i.v.m. de concernboekhouding,
- bedrijfsadministratie en management accounting,
- interne controle,
- grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling,
- belastingrecht i.v.m. vennootschappen,
- strafrecht i.v.m. vennootschappen,
- vennootschapsrecht

en voor zover voor accountantsonderzoek van belang:

- kennis van het recht (burgerlijk, handels- en sociaal recht),
- informatie- en informaticasystemen,
- bedrijfseconomie, algemene economie, geld- en kredietwezen,
- wiskunde en statistiek,
- grondbeginselen van de financiële bedrijfsleiding.

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, mogen houders van universitaire of gelijkwaardige diploma's voor een of meer van de in het eerste lid genoemde vakgebieden van toetsing van hun theoretische kennis op die gebieden worden vrijgesteld, aangezien hun kennis door hun diploma wordt gestaafd.

3. De in artikel 4 bedoelde toetsing van praktijkkennis geschiedt na afloop van een hoofdzakelijk op de wettelijke controle van de jaarrekening van vennootschappen afgestemde, ten minste drie jaar durende praktijkopleiding bij een beroepsbeoefenaar, aan wie krachtens de onderhavige richtlijn een erkenning is verleend.

4. In afwijking van het bepaalde in lid 3, kan een gedeelte van deze praktijkopleiding na het slagen voor het vakbekwaamheidsexamen worden gevolgd, doch in dat geval moeten de bevoegde instanties — alvorens een erkenning wordt verleend — een verklaring afgeven dat de kandidaat de voor de uitoefening van zijn functie vereiste praktische vaardigheid bezit.

Artikel 6

1. De Lid-Staten kunnen toestaan dat degenen die niet het in artikel 4 vereiste studieniveau hebben bereikt, aan het in dat artikel bedoelde vakbekwaamheidsexamen deelnemen, mits zij kunnen aantonen, dat zij:

- a) gedurende 15 jaar werkzaamheden hebben verricht van dien aard dat zij daardoor voldoende ervaring op financieel, juridisch en boekhoudkundig gebied hebben verkregen;
- b) gedurende 7 jaar op laatstgenoemde gebieden werkzaam zijn geweest, tevens onder toezicht van de in artikel 5, lid 3, respectievelijk lid 4, bedoelde praktijkopleiding hebben gevolgd en ten minste de 25-jarige leeftijd hebben bereikt.

2. De Lid-Staten mogen de tijdvakken waarin een beroepsopleiding op het in artikel 5, lid 1, bestreken gebied werd gevolgd, op de onder a) en b) bedoelde jaren in mindering brengen.

Artikel 7

Met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3, 9 en 11 mogen de Lid-Staten:

1. voor zover zij zulks niet reeds voordien hebben gedaan, beroepsbeoefenaren erkennen, die niet aan alle in deze richtlijn gestelde voorwaarden voldoen, maar die tot de datum van inwerkingtreding van de in artikel 13, lid 1, bedoelde bepalingen bevoegd waren de wettelijke controle van de jaarrekening van vennootschappen uit te oefenen, ook al werd die controle materieel niet door hen zelf verricht;
2. overgangsmaatregelen treffen in verband met de situatie, waarin beroepsbeoefenaren komen te verkeren die na de in lid 1 genoemde datum het recht behouden controle uit te oefenen van de jaarrekening van bepaalde, niet aan een wettelijke controle onderworpen categorieën vennootschappen, doch aan wie dit recht door de invoering van nieuwe wettelijke controles wordt ontnomen, indien te hunnen behoeve geen bijzondere voorzieningen worden getroffen.

Artikel 8

1. De Lid-Staten mogen overgangsmaatregelen treffen om een oplossing te bieden voor de situatie waarin diegenen komen te verkeren die bij de inwerkingtreding van deze richtlijn nog een beroepsopleiding volgen, doch na de voltooiing van hun studie niet aan de in deze richtlijn gestelde voorwaarden zouden voldoen en, alhoewel zij daarvoor een opleiding hebben genoten, uit dien hoofde geen wettelijke controle op de jaarrekening van vennootschappen zouden uitvoeren.
2. Bij verlening van de erkenning aan de in lid 1 bedoelde personen zijn de bepalingen van de artikelen 3, 9 en 11 van toepassing.

Artikel 9

Aan een beroepsbeoefenaar kan overeenkomstig de artikelen 7 en 8, in afwijking van de bepalingen van artikel 4, slechts een erkenning worden verleend, indien hij door de bevoegde instanties bekwaam wordt geoordeeld tot het uitoefenen van zijn functie en daarvoor dezelfde waarborgen biedt als de op grond van artikel 4 erkende beroepsbeoefenaren.

Artikel 10

1. Een Lid-Staat mag, in voorkomend geval, in afwijking van het in artikel 4 bepaalde, voor de uitoefening van de in artikel 1 bedoelde wettelijke controle beroepsbeoefenaren erkennen, die aan beide navolgende voorwaarden moeten voldoen:
 - a) zij moeten buiten deze Lid-Staat bekwaamheden hebben verworven die door de bevoegde instanties objectief gelijkwaardig zijn bevonden aan de in de onderhavige richtlijn gestelde eisen. De be-

kwaamheden die zij in een andere Lid-Staat hebben verworven, worden evenwel als gelijkwaardig aangemerkt, indien hen reeds overeenkomstig de onderhavige richtlijn in die staat een erkenning werd verleend en

- b) zij moeten het bewijs hebben geleverd over de nodige juridische kennis te beschikken om in de Lid-Staat waar zij een erkenning aanvragen, opdrachten tot uitoefening van wettelijke controle te kunnen uitvoeren.
2. De bepalingen van de artikelen 3 en 11 zijn van toepassing.

Artikel 11

1. Een erkend beroepsbeoefenaar wiens onafhankelijkheid ten opzichte van leden van de vertegenwoordiging jegens derden belaste organen van een vennootschap, onderscheidenlijk leden van haar bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende organen, alsmede ten opzichte van haar vennoten of meerderheidsaandeelhouders onvoldoende gewaarborgd lijkt, mag niet als controleur van de jaarrekening van die vennootschap fungeren.

2. Een controleur van de jaarrekening van een vennootschap mag noch rechtstreeks van die vennootschap of van de in lid 1 bedoelde personen, noch door middel van tussenbeide komende personen, kredieten ontvangen; evenmin mag hij een deelneming bezitten in het kapitaal van die vennootschap.

3. Een beroepsbeoefenaar mag geen controle van de jaarrekening van een vennootschap of concern uitoefenen, indien die vennootschap of dat concern hem meer dan 10 % van zijn omzet opleveren, tenzij de tuchtrechtelijke instanties van oordeel zijn, dat zulks, de omstandigheden in aanmerking genomen, aan zijn onafhankelijkheid geen afbreuk doet.

4. De Lid-Staten dragen met passende bestuursrechtelijke maatregelen of langs tuchtrechtelijke weg ervoor zorg dat de op de erkende beroepsbeoefenaren rustende verplichtingen worden nageleefd. In het bijzonder moeten aan erkende beroepsbeoefenaren tenminste tuchtmaatregelen opgelegd kunnen worden, indien zij hun controleopdrachten niet met de grootste, beroepshalve vereiste nauwgezetheid en met behoud van hun volledige morele en financiële onafhankelijkheid weten uit te voeren.

Artikel 12

1. De Lid-Staten publiceren een lijst van alle natuurlijke personen, maatschappen en vennootschappen en andere samenwerkingsverbanden van beroepsgeenoten, waaraan zij voor de uitoefening van de wettelijke controle van de jaarrekening van de in artikel 1 bedoelde vennootschappen, een erkenning hebben verleend.

2. In deze lijst moeten naast de naam van de erkende rechtspersonen, maat- of vennootschappen en andere samenwerkingsverbanden van beroepsgenoten de namen zijn vermeld van de natuurlijke personen, bedoeld in artikel 2, lid 2, sub b).

3. Deze geregeld bijgehouden lijst wordt jaarlijks gepubliceerd, doch elke belanghebbende kan zich steeds tot de bevoegde instantie wenden om zich van de inhoud van de lijst van erkende beroepsbeoefenaars te vergewissen.

Artikel 13

1. Binnen een termijn van achttien maanden na kennisgeving van deze richtlijnen doen de Lid-Staten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om aan deze richtlijn te voldoen en stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

2. De Lid-Staten behoeven de in lid 1 bedoelde bepalingen eerst na verloop van maximaal twee jaar

na hun inwerkingtreding op de betrokkenen toe te passen.

3. De Lid-Staten delen de Commissie de tekst van de voornaamste bepalingen van hun intern recht mede, die zij vaststellen op het door deze richtlijn bestreken gebied.

4. De Lid-Staten delen aan de Commissie eveneens de lijst van examens mede, die zij wegens het feit dat deze examens minstens dezelfde garanties bieden als het van staatswege ingerichte examen, overeenkomstig artikel 4, lid 1, hebben erkend.

Artikel 14

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.
